Dosarul nr.2-3112/25
2-25026141-12-2-27022025

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

29 octombrie 2025 mun.Chişinău
Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanța de judecată în componența:
Preşedinte de şedinţă, judecător Lorina Ciubotaru
Grefier Daniela Ciuntu

Cu participarea:

reclamantei-pârât Șerban Victoria și reprezentantului acesteia, avocatul Buguța Elena în baza mandatului nr.1928901 din 22 ianuarie 2025, pârâtului-reclamant Șerban Victor și reprezentantului acestuia, avocatul Nevreanschi Vladislav în baza mandatului nr.2227915 din 23 aprilie 2025

în lipsa Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Rîșcani mun.Chișinău – cerere de examinare în lipsă

examinând în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Șerban Victoria împotriva lui Șerban Victor, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Rîșcani mun.Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată, și

la cererea reconvențională depusă de Șerban Victor împotriva Victoriei Șerban, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Rîșcani mun.Chișinău cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată

c o n s t a t ă :

ÎN FAPT

1. La 19 februarie 2025 Șerban Victoria a depus cererea de chemare în judecată împotriva lui Șerban Victor, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Rîșcani mun.Chișinău prin care a solicitat: a). desfacerea căsătoriei încheiată și înregistrată la ***** de către Serviciul stare civilă, mun. Chișinău sub nr. *****; b) stabilirea domiciliului copiilor minori *****, a.n. ***** și *****, a.n. *****, cu mama; c). stabilirea și încasarea de la pârât a pensiei de întreținere a copiilor minori în mărime de 14.000 lei lunar; d). încasarea tuturor cheltuielilor de judecată (taxa de stat, cheltuieli de asistență juridică, alte cheltuieli legate de judecarea cauzei) care vor fi suportate de către reclamantă în legătură cu judecarea acțiunii civile (f.d.5-12).
2. În motivarea cererii de chemare în judecată Șerban Victoria a indicat că s-a căsătorit cu pârâtul Șerban Victor la *****, eveniment fiind înregistrat și trecut în registrul actelor de stare civilă la nr. ***** de către serviciul stare civilă, mun. Chișinău, fapt confirmat prin certificatul de căsătorie *****. Precizează că aceasta este prima căsătorie a soților.
3. Explică că viața în comun cu pârâtul a eșuat. În ultimii ani de căsătorie în relațiile soților s-a creat o atmosferă distantă, rece și de neînțelegere. Incompatibilitatea caracterelor și

viziunile contrare asupra modului și principiilor de conviețuire, în contextul atmosferei create, reclamanta a ajuns la convingerea fermă privind imposibilitatea păstrării familiei. Menționează că soții nu mai duc un trai și o gospodărie comună, iar din luna decembrie 2024 soții locuiesc separat.

4. Afirmă că a expediat către Șerban Victor o notificare, prin care a solicitat soluționarea pe cale amiabilă privind desfacerea căsătoriei, stabilirea împreună cu mama a domiciliului copiilor minori ***** și *****, achitarea pensiei de întreținere a copiilor minori, însă pârâtul a trecut cu tăcerea conținutul notificării.

5. Consideră inoportună menținerea familiei, fapt pentru care și solicită instanței de judecată desfacerea pe cale judiciară a căsătoriei încheiate între ei.

6. Comunică că în relațiile familiale dintre soți lipsesc cu desăvârșire principiile sprijinului reciproc moral și material, iar încercările de a păstra familia se soldează doar cu rezultate negative, ceea ce atrage după sine imposibilitatea concilierii familiei.

7. Reiterează că locuiește separat de pârât și lipsește o înțelegere comună privitor la domiciliul copiilor minori, fapt care atrage după sine necesitatea ca instanța de judecată să se expună asupra stabilirii domiciliului copiilor minori.

8. Argumentează că există suficiente temeiuri atât în fapt, cât și în drept pentru ca domiciliul copiilor minori să fie stabilit împreună cu ea, și anume probitatea morală, precum și dispunerea de condiții necesare de educare și dezvoltare a copiilor, inclusiv condiții de trai corespunzătoare.

9. Invocă că la baza stabilirii domiciliului copilului minor cu unul dintre părinți trebuie să se afle un scop legitim urmărit coraborat cu interesul superior al copilului, precum și alte criterii precum sunt vârsta copilului și preocupările acestuia la această vârstă. De asemenea, explică că copiii minori manifestă un atașament sigur față de mamă, dezvoltând o serie de convingeri despre ea ca fiind un părinte afectuos, grijuliu și protectiv. Copiii manifestă o relație caldă, pozitivă, apropiată, deschisă cu ea, prezintă abilități parentale suficiente pentru creșterea și educarea copiilor. Pentru ambii copii minori, unica persoană de suport este ea, întrucât oferă copiilor stabilitate, siguranță și afectivitate emoțională.

10. Opinează că numai prin stabilirea domiciliului copiilor împreună cu ea, nu se va atenta la integritatea morală și stabilitatea psiho-emoțională a copiilor, iar în acest mod nu va fi periclitată sănătatea fizică si morală a copiilor. Notează că copiii se simt protejați și în siguranță.

11. Menționează că în soluționarea disputelor legate de copii se impune respectarea principiului interesului superior al copilului. Copiii au dreptul să crească alături de părinții săi într-o atmosferă de afecțiune, de securitate materială și morală în care pot primi o educație care să le permită dezvoltarea aptitudinilor și a personalității sale, să le fie respectată demnitatea, dreptul la integritate fizică și psihică. Instanței de judecată îi revine sarcina de a stabili acel interes superior al copilului, care ar înclina balanța justiției către mama sau către tată, astfel interesul superior al copilului fiind singurul criteriu după care instanța se poate călăuzi, pentru a decide cu privire la exercitarea drepturilor părintești.

12. Precizează că în Raportul de expertiză extrajudiciară Nr. 06 din 22 ianuarie 2025 elaborat de către același expert judiciar, au fost formulate concluziile:

1) Copiii *****, a.n. *****, și *****, a.n. *****, manifestă atașament mai sporit, față de mama lor Șerban Victoria;
2) Într-o eventuală separare/despărțire a părinților, copiii *****, a.n. *****, și *****, a.n. *****, își expun dorința de a locui cu mama.

13. Consideră oportun încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori ***** și ***** în mărime de 14.000 lei lunar, respectiv a câte 7.000 lei lunar pentru fiecare copil.

14. *La 24 aprilie 2025 Șerban Victor a depus cerere reconvențională împotriva Victoriei Șerban, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Rîșcani mun.Chișinău, prin care a solicitat:* a). stabilirea domiciliului copiilor minori ***** și ***** cu tata până la atingerea vârstei de 18 ani; b). încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori în beneficiul său în sumă fixă de 1 600 lei pentru fiecare copil și c). compensarea tuturor cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu procesul în cauză (f.d.70-75).

15. În motivarea cererii reconvenționale Șerban Victor a indicat că la ***** a încheiat căsătoria cu Șerban Victoria, care a fost înregistrată și trecută în registrul actelor de stare civilă cu nr.*****, seria *****, de către serviciul stare civilă al mun. Chișinău. Menționează că pentru ambii aceasta este prima căsătorie.

16. Precizează că din căsătorie s-au născut copiii *****, a.n ***** și *****, a.n *****. Afirmă că la moment, copiii locuiesc cu Șerban Victoria, însă în calitate de tată participă activ la educația și buna dezvoltare a copiilor, cu care petrece mult timp, conform graficului stabilit.

17. Accentuează că nu a primit și/sau recepționat nici o notificare de la Șerban Victoria și nu există nici o dovadă în acest sens. Afirmă că Șerban Victoria cunoaște adresa, numărul de telefon, etc., și îi este cunoscut faptul că, din luna noiembrie 2024 nu are acces la poșta electronică personală.

18. Consideră că toate problemele privind destrămarea căsniciei, au fost provocate în mod intenționat de către Șerban Victoria, care pe parcursul vieții, în timpul căsătoriei, deseori crea situații de ceartă, înscena diferite provocări, crea mereu situație tensionată în familie.

19. Susține că din cauza consumului excesiv de alcool și al frecventării permanente a localurilor de noapte, Șerban Victoria are un comportament agresiv față de el. Venind dimineața acasă în stare de ebrietate avansată, îl numește cu cuvinte necenzurate.

20. Menționează că Șerban Victoria aplică forța fizică față de copii, atunci când aceștia sunt prea distrați/capricioși sau fac dezordine în apartament, motivând de fiecare dată că este epuizată moral si nu rezistă să tolereze capriciile copiilor. Din aceste considerente, susține că în calitate de părinte, își face griji de starea psihologică a copiilor, cât și bunăstarea fizică a acestora, deoarece deseori Șerban Victoria exagerează cu aplicarea forței față de copii, oprindu-se greu.

21. Consideră că drept dovadă a faptului că Șerban Victoria este labilă psihic și predispusă negativ emoțional servește Raportul de expertiză extrajudiciară nr. 07 din 24 ianuarie 2025. Precizează că raportul descrie starea psihico-emotională a pârâtei ca fiind una extrem de anxioasă, ceea ce poate pune în pericol grav, aflarea copiilor în prezența acesteia. Concretizează că raportul respectiv a fost întocmit la cererea și din inițiativa pârâtei, însă în

mod vădit intenționat, aceasta a evitat să îi anexeze la materialele cauzei, întrucât ar deconspira-o și trăda intențiile negative.

22. Comunică că, în calitate de tată, se implică, educă și are grijă de copii, are o atitudine vigilentă și diligentă în privința acestora și de fiecare dată găsește soluții pentru ca copiii să-și trăiască copilăria frumos. Din aceste considerente dorește ca domiciliul copiilor minori să fie stabilit cu el.

23. Susține că, la moment Șerban Victoria nu deține o casă/un apartament în proprietate, însă el este proprietarul apartamentului situat în *****, având condiții excelente pentru buna dezvoltare a ambilor copii. Totodată, afirmă că acesta este spațiul unde a locuit împreună cu copiii.

24. Explică că are o relație de atașament cu fiicele ***** si Ilinca și le poate asigura o atmosfera armonioasă și stare psihologică stabilă. Argumentează că de fiecare dată când au posibilitatea să fie împreună, copiii își manifestă dorința de a merge la domiciliul său, unde se simt foarte confortabil.

25. Consideră că pârâta, prin argumentele expuse în acțiunea inițială, încearcă să distorsioneze situația real existentă.

26. Informează că serviciul îi va permite să aibă un grafic flotant, ceea ce îi va acorda mai mult timp liber, pe care îl va oferi numai pentru educația copiilor.

27. Susține că, sub nici un pretext, nu dorește să îngrădească accesul copiilor minori la întrevederi cu mama lor sau rudele din partea soției.

28. Precizează că din momentul inițierii familiei, în calitatea de tată, mereu a contribuit cu cele necesare pentru întreținerea și educarea copiilor. Cât privește cheltuielile pentru grădiniță, școală, alimentație, vestimentație, susține că acestea sunt acoperite numai de către el.

29. Cu referire la condițiile de trai, afirmă că sunt excelente, având spațiu suficient și dotat cu tehnica necesară. Menționează că asemenea condiții Șerban Victoria nu deține, ultima fiind dependentă material/financiar de mama ei, iar acele venituri/certificate, care sunt anexate la cererea de chemare în judecată, sunt emise de către părinții acesteia, în mod unilateral, și poartă un caracter formal sau chiar fals, deoarece mama pârâtei îi acordă sume mizere pentru a supraviețui. Orice ceartă sau conflict cu mama, Șerban Victoria este dată afară împreună cu copiii din apartamentul unde locuiește la moment. În asemenea circumstanțe, copiii riscă să stea pe drumuri, din cauza situațiilor de conflict între pârâta Șerban Victoria și mama acesteia.

30. Consideră că stabilirea domiciliului copiilor minori cu mama acestora ar contraveni intereselor copiilor și apreciază ca fiind absolut necesar de a stabili domiciliul copiilor minori cu el până la atingerea vârstei de 18 ani.

31. În final, menționează că relația cu tatăl este importantă pentru copii, deoarece afectează toate interacțiunile ulterioare ale acestora. Relația cu prietenii, cu colegii, atitudinea față de autoritate, toate sunt modele de interacțiune a tatălui. Ba mai mult, imaginea de sine a copilului se construiește exclusiv ca urmare a influenței tatălui său.

32. Ce ține de întreținerea copiilor minori, solicită să fie încasată din contul Victoriei Șerban suma fixă în mărime de 1 600 lei pentru fiecare copil, reieșind din informația Biroului National de Statistică pe semestrul I al anului 2024. Informează că în orașe mari, în medie

pe lună, pentru un copil din grupa de vârstă 1-6 ani este necesară suma de 2.731 lei. Explică că această suma de 2.731 lei se împarte egal între cei 2 părinți, prin urmare 1.365 lei pentru fiecare părinte. Luând în calcul inflația din țară și creșterea prețurilor la alimente, medicamente, vestimentație, etc., consideră că suma de 1.600 lei pentru fiecare copil este una reală, echitabilă și necesară, dat fiind faptul că și tata la rândul lui are obligația să participe la educarea si dezvoltarea copiilor minimum cu aceeași sumă. Consideră că pentru ambii copii care nu au atins vârsta de 7 ani, suma de 3.200 lei care o solicită este una obiectivă și necesară fără careva exagerări.

33. *La 05 mai 2025 Șerban Victoria a depus referință la cererea reconvențională, solicitând respingerea acesteia ca fiind* neîntemeiată.

34. În susținerea poziției, precizează că există suficiente temeiuri atât în fapt, cât și în drept pentru ca domiciliul copiilor minori să fie stabilit împreună cu mama și anume probitatea morală a mamei, precum și dispunerea de condiții necesare de educare și dezvoltare a copiilor. Explică faptul că mama copiilor minori dispune de condiții de trai corespunzătoare pentru a asigura acestora un nivel de trai decent și corespunzător.

35. Informează că notificarea a fost expediată la adresa de corespondență, prin poștă terestră și inclusiv la adresa electronică. Faptul că notificarea a fost recepționată de către Șerban Victor se confirmă prin expunerea conținutului acesteia în cadrul unui alt proces de judecată în cadrul căruia Șerban Victoria a solicitat eliberarea ordonanței de protecție ca victimă a violenței în familie.

36. Atrage atenția asupra faptului că toate problemele privind destrămarea căsniciei nu au fost provocate intenționat de către ea, decizia de separe cu traiul a fost luată în momentul în care a realizat că nu mai poate fi, în continuare, victimă a violenței în familie, iar viața și sănătatea iau fost puse în pericol ca urmare a acțiunilor de agresiune din partea soțului ei violent.

37. În același context, menționează că nu este consumatoare de alcool și nici nu frecventează localurile de noapte, iar cele menționate în acțiunea reconvențională poartă un caracter declarativ urmărindu-se denigrarea, intimidarea și jignirea sa.

38. Precizează că prin hotărârea instanței de judecată a fost reținut comportamentul agresiv al lui Șerban Victor în familie, dar nu al său.

39. În ceea ce privește Raportul de expertiză nr. 07 din 24.01.2025, susține că acesta a fost întocmit la cererea sa ca urmare a adresării în instanța de judecată cu cerere privind eliberarea ordonanței de protecție, în scopul probării violenței psihologice. Explică că acest Raportul de expertiză descrie starea anxioasă a sa ca urmare a acțiunilor de agresiune din partea lui Șerban Victor. Accentuează că expertul psiholog nu a formulat pretinse concluzii cu privire la faptul că starea sa anxioasă prezintă pericol grav pentru alte persoane, inclusiv copiii săi.

40. Conform Raportului de expertiză extrajudiciară Nr. 06 din 22 ianuarie 2025 elaborat de către același expert judiciar, au fost formulate concluziile:

    3) Copiii *****, a.n. *****, și *****, a.n. *****, manifestă atașament mai sporit, față de mama lor Șerban Victoria;
    2) Într-o eventuală separare/despărțire a părinților, copiii *****, a.n. *****, și *****, a.n. *****, își expun dorința de a locui cu mama.

41. Menționează că în soluționarea disputelor legate de copii se impune respectarea principiului interesului superior al copilului. Copiii au dreptul să crească alături de părinții săi într-o atmosferă de afecțiune, de securitate materială și morală în care pot primi o educație care să le permită dezvoltarea aptitudinilor și a personalității sale, să le fie respectată demnitatea, dreptul la integritate fizică și psihică. Instanței de judecată îi revine sarcina de a stabili acel interes superior al copilului, care ar înclina balanța justiției către mama sau către tată, astfel interesul superior al copilului fiind singurul criteriu după care instanța se poate călăuzi, pentru a decide cu privire la exercitarea drepturilor părintești.

42. Invocă prevederile art. 3 alin. (1) din Convenția Internațională cu privire la drepturile copilului adoptată la 20 noiembrie 1989 la New York la care Republica Moldova este parte, potrivit căruia în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

43. Precizează că lipsa dreptului de proprietate asupra unui imobil nu este un argument ce poate fi reținut la examinarea disputelor legate de copii. Locuiește în imobilul care aparține cu drept de proprietate mamei sale, este independentă financiar și dispune de condiții de trai corespunzătoare pentru a asigura copiilor un nivel de trai decent și corespunzător.

44. Conchide că stabilirea domiciliului copiilor minori, ***** și *****, împreună cu ea este o hotărâre în interesul superior al copiilor (f.d.94-96).

Poziția participanților în ședința de judecată

45. Reclamanta-pârâta Șerban Victoria și reprezentantului acesteia, avocatul Buguța Elena au solicitat admiterea integrală a cererii de chemare în judecată și respingerea acțiunii reconvenționale pe motivele de fapt și de drept expuse supra, atrăgând atenția asupra concluziilor formulate de către Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică care a realizat evaluarea psihologică a copiilor minori. Copii comuni se află în grija exclusivă a mamei, iar toate cheltuielile conexe legate de întreținere, școală, consultații medicale, frecventarea activităților extrașcolare etc. sunt asigurate în mod deplin de către reclamantă. Minimul de existență pentru întreținerea copiilor minori prezentat de către Biroul Național de Statistică pentru anul 2025 este unul cu titlu de recomandare, iar valorile de referință nu sunt obligatorii pentru instanța de judecată. Or, instanța poate lua în considerație starea materială a tatălui copiilor. Potrivit prevederilor art. 2 și art. 3 din Legea cu privire la minimul de existență nr. 152 din 05 iulie 2012 rezultă că acesta nu include cheltuielile legate de procurarea cărților, frecventarea anumitor secții sportive sau de creație etc., activități necesare creșterii și evoluării psiho-emoționale echilibrate ale copilului. Suma propusă de către pârâtul Șerban Victor nu acoperă necesitățile de instruire, vitale, sociale și de tratament a copiilor minori.

46. Pârâtul-reclamant Șerban Victor și reprezentantului acestuia, avocatul Nevreanschi Vladislav în ședința de judecată, au recunoscut cererea de chemare în judecată doar în partea solicitării desfacerii căsătoriei și au solicitat admiterea acesteia în această parte, inr în rest respingerea acesteia. Totodată a susținut poziția expusă în cererea reconvențională pe motivele de fapt și de drept și a solicitat admiterea integrală a acesteia.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

47. Art. 33 din Codul familiei,

„Căsătoria încetează prin:

a) desfacerea căsătoriei (divorț);”

48. Art. 37 din Codul familiei,

„(1) Dacă soţii au copii minori comuni şi nu au ajuns la un acord privind întreţinerea, educaţia şi domiciliul acestora sau în lipsa acordului la divorţ al unuia dintre soţi, cu excepţia cazurilor prevăzute la art.36 alin.(2) și a cazurilor în care căsătoria a fost desfăcută de notar, desfacerea căsătoriei are loc pe cale judecătorească.

(2) Desfacerea căsătoriei are loc pe cale judecătorească şi în cazurile când există acordul la divorţ al ambilor soţi, însă unul dintre ei refuză să se prezinte la autoritatea abilitată să înregistreze divorțul pentru soluționarea problemei.

(3) Instanţa judecătorească va desface căsătoria dacă va constata că convieţuirea soţilor şi păstrarea familiei în continuare sunt imposibile.

(4) Dacă, în procesul examinării cererii de desfacere a căsătoriei, unul dintre soţi nu-şi dă acordul la divorţ, instanţa judecătorească va amâna examinarea cauzei, stabilind un termen de împăcare de la o lună la 6 luni, cu excepţia cauzelor de divorţ pornite pe motivul violenţei în familie confirmate prin probe.”

49. Art. 38 din Codul familiei,

„(2) În cazul lipsei unui acord între soţi prevăzut la alin.(1) sau dacă se va dovedi că acordul lezează drepturile şi interesele copiilor minori sau ale unuia dintre soţi, instanţa judecătorească este obligată: (...)

b) să determine care dintre părinţi va plăti pensia de întreţinere a copiilor minori şi mărimea acesteia; (...)

d) să stabilească cu cine dintre părinţi vor locui copiii minori după divorţ.”

50. Art. 58 din Codul familiei,

„(1) Părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.”

51. Art. 63 din Codul familiei,

„(2) Dacă lipsește acordul părinților cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabilește de către instanța de judecată, ținând cont de interesele și opinia copilului, în conformitate cu vârsta și gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare atașamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vârsta copilului, calitățile morale ale părinților, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilitățile părinților de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.)

(3) La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi, în care va conține, după caz, și informația disponibilă privind actele de violență în această familie și persoana agresorului familial.”

52. Art. 74 din Codul familiei,

„(1) Părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. (...)

(3) Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.”

53. Art. 75 din Codul familiei,

„(1) Pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 - pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii şi 1/2 - pentru 3 şi mai mulţi copii.

(2) Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante.

(3) În cazul în care unii copii rămân cu un părinte, iar alţii - cu celălalt, pensia de întreţinere plătită în favoarea părintelui mai puţin asigurat se stabileşte într-o sumă bănească fixă, determinată conform art.76.”

54. Art. 76 din Codul familiei,

„(1) În cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.

(2) Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante, cu respectarea prevederilor art. 108 şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.”

55. Art. 108 din Codul familiei,

„ (1) Cuantumul pensiei de întreținere stabilite de instanța judecătorească într-o sumă bănească fixă constituie cel puțin 50% din valoarea mediei anuale a minimului de existență calculată pentru categoria de populație corespunzătoare pentru anul precedent de către Biroul Național de Statistică.”

56. Art. 87 din Codul de procedură civilă,

„(1) Valoarea acţiunii se determină: (...)

c) din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an – în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere;”

57. Art. 89 din Codul de procedură civilă,

„„(1) Taxa de stat plătită se restituie, parţial sau integral, în cazul:a) depunerii într-o sumă mai mare decît cea prevăzută de legislaţia în vigoare (se restituie suma plătită în plus); (…)

(3) Restituirea taxei de stat se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat prin intermediul Trezoreriei de Stat, în termen de cel mult 3 ani de la data apariției dreptului la restituire. Restituirea sumei de bani plătite ca taxă de stat se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat conform modului stabilit de Guvern.”

58. Art. 94 din Codul de procedură civilă,

„(1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.”

59. Art. 96 din Codul de procedură civilă,

„(1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

(1^1) Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.”

60. Art. 98 din Codul de procedură civilă,

„(1) Cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată. În acest caz, taxa de timbru se încasează în contul instanței judecătorești de la pârât, dacă pârâtul nu este scutit de plata acesteia. (...)

(4) Prin hotărîre judecătorească, decizie a instanței de apel sau decizie a instanței de recurs se dispune în mod obligatoriu încasarea cheltuielilor suportate de instanța de judecată de la partea care a pierdut procesul.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

61. Examinând cererea de chemare în judecată și cererea reconvențională, verificând argumentele participanților la proces, prin prisma probatoriului administrat și cadrului legal relevant, instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial acțiunea inițială și a respinge acțiunea reconvențională din următoarele motive.

62. În ședința de judecată s-a constat că, potrivit certificatului de căsătorie cu seria *****, Șerban Victoria și Șerban Victor au încheiat căsătoria la *****, eveniment înregistrat și trecut în registrul actelor de stare civilă cu nr. *****.

63. Din căsătoria părților s-au născut copii minori *****, a.n. *****, fapt confirmat prin copia certificatului de naștere cu seria ***** eliberat la 12 septembrie 2018 (f.d.17) și *****, a.n. *****, fapt confirmat prin copia certificatului de naștere cu seria ***** eliberat la 10 ianuarie 2025 (f.d.18).

64. La 22 ianuarie 2025 Șerban Victoria a expediat în adresa lui Șerban Victor o notificare, prin care a solicitat: 1) desfacerea căsătoriei; 2) stabilirea împreună cu ea a domiciliului copiilor minori; 3) încasarea din contul lui Șerban Victor a pensiei de întreținere în beneficiul copiilor minori (f.d.19-20).

65. Potrivit contractului de comodat nr. 1 din 15 decembrie 2024, Șerban Victoria deține în posesie și folosință, cu titlu gratuit, bunul imobil situat pe adresa mun. Chișinău, str. Bogdan Voievod, nr. 1D, ap. 12 (f.d.21-22).

66. Potrivit raportului de expertiză extrajudiciară nr. 06 din 22 ianuarie 2025 întocmit de expertul judiciar Bulgaru Ana la cererea Victoriei Șerban privind efectuarea expertizei psihologice extrajudiciare în privința fiicelor minore ***** și ***** în vederea evaluării legăturii de atașament a copiilor în contextul separării de soțul său Șerban Victor, s-a

stabilit că copiii manifestă atașament mai sporit, față de mama lor Șerban Victoria, iar într-o eventuală separare/despărțire a părinților, copiii își expun dorința de a locui cu mama (f.d. 25-48)..

67. Potrivit informației oferite de A.O. ,,Clubul de Dans Sportiv Step Up", ***** a frecventat clubul de dansuri sportive ,,Step Up" începând cu luna septembrie anul 2024. Administratorul susține că pe parcursul acestei perioade, prezența copilului în cadrul repetițiilor, precum și în cadrul concursurilor a fost asigurată de mama acesteia Șerban Victoria. Plata pentru aceste servicii a fost asigurată la fel de mama acesteia Șerban Victoria (f.d.49).

68. Totodată, potrivit confirmării nr. ***** din 17 ianuarie 2025 eliberate de către A.O. ,,Lumea Autiștilor" se atestă faptul că, copii ***** și ***** frecventează grădinița Alba ca zăpada din *****. Directorul susține că achitările pentru serviciile prestate le face mama (f.d.50).

69. În aceeași consecutivitate, instanța de judecată observă că potrivit scrisorii f/n, educatoarea copilului ***** confirmă faptul că în majoritatea cazurilor prezența copilului la grădiniță a fost asigurată de către mama acesteia Șerban Victoria (f.d. 51). Totodată, mama este activ implicată în cadrul tuturor activităților copilului din cadrul grădiniței. Aceleași constatări rezultă și din scrisoare f/n (f.d.52) eliberată de către educatoarea copilului *****.

70. În continuare, instanța de judecată reține că conform bonurilor fiscale în contul A.O. ,,Lumea autiștilor" au fost achitate următoarele sume: la 07 februarie 2024 – 6.500 lei; la 08 mai 2024 – 6.500 lei; la 12 septembrie 2024 – 7.000 lei; La 12 septembrie 2024- 7.500 lei; la 06 februarie 2025 – 7.000 lei; la 06 februarie 2025 – 7.320 lei (f.d.53).

71. Potrivit informației nr. 1 din 1 ianuarie 2025 privind veniturile calculate și achitate în folosul persoanei fizice și impozitul pe venit reținut din aceste venituri, FPC ,,Serviabil" S.R.L. confirmă că suma venitului îndreptat spre achitare către Șerban Victoria pe parcursul anului 2024 constituie suma de 274.640,56 lei (f.d.54).

72. De asemenea, potrivit informației privind veniturile calculate și achitate în folosul persoanei fizice, S.A. ,,Lactis" confirmă că suma venitului îndreptat spre achitare către Șerban Victoria pe parcursul anului 2024 constituie suma de 133.030,54 lei (f.d.55).

73. La materialele cauzei este anexată și scrisoarea privind caracteristica profesională eliberată de către directorul S.R.L. ,,Serviabil", prin care se confirmă faptul că Șerban Victoria activează de 10 ani în cadrul societății în calitate de director financiar, o descrie ca fiind o persoană de încredere, cu atitudine pozitivă și simț al responsabilității bine dezvoltat, calmă și rațională în urma provocărilor (f.d.56).

74. Potrivit avizului cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori eliberat de către Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului, sectorul Rîșcani, se constată că în urma vizitei la domiciliul lui Șerban Victoria la adresa ***** s-a constatat că aceasta locuiește împreună cu copiii minori în apartamentul mamei acesteia, cu o suprafață de ***** m.p., constituit din 3 odăi, bucătărie, 2 blocuri sanitare, antreu, iar copiii dispun de odăi separate dotate cu pat, dulap și televizor. Locuința este conectată la rețeaua de gaze naturale, energie electrică, termică, apă și internet. Starea igienică este adecvată normelor sanitare. În urma examinării cazului la ședința Comisiei pentru Protecția Copilului din 19

martie 2025, s-a constatat că Șerban Victoria dispune de condiții favorabile pentru creșterea și dezvoltarea copiilor (f.d.65).

75. Din certificatul eliberat la 15 decembrie 2016 de către Agenția Relații Funciare și Cadastru, Oficiul cadastral teritorial Chișinău se atestă faptul că Șerban Victor este proprietarul apartamentului cu nr. cadastral *****, suprafața *****, amplasat în ***** (f.d.77).

76. Potrivit informației eliberate de către Biroul Național de Statistică, valoarea minimului de existență pentru semestrul I al anului 2024, în orașele mari, inclusiv Chișinău, pentru un copil din grupa de vârstă 1-6 ani constituie în medie 2.731,2 lei/lună, iar pentru un copil din grupa de vârstă 7-17 ani constituie în medie 3.532,9 lei/lună (f.d.78).

77. Potrivit raportului de expertiză extrajudiciară nr. 07 din 24 ianuarie 2025 întocmit de expertul judiciar Bulgaru Ala s-a stabilit că Șerban Victoria este o persoană ambivertă, cu temperament melancolic și cu nivel înalt de neutorism, timidă, reținută, vulnerabilă, predispusă la experiențe interioare dificile, în condiții nefavorabile se poate transforma într-o persoană închisă și anxioasă dependentă, compulsivă, histrionică și narcisistă, necesită afecțiune, manifestă comportament social inteligent, optimistă. Încrezătoare, responsabilă, organizată și orientată spre respectarea valorilor morale, încrezătoare în ceilalți, modestă, rezistentă în orice tip de situație, se simte stimulată sub presiune, conștiincioasă, rigidă moral, prudentă, prezintă nivel scăzut al inteligenței emoționale, înțeleaptă, curioasă, onestă, temperată, emotivă, sensibilă, precaută și orientată spre stabilitate, preferând activitățile cunoscute și evitând situațiile riscante sau imprevizibile. 2) Sfera afectivă este marcată de tensiune interioară, anxietate și nesiguranță, dorința de a evada din necazurile realității, tendința spre izolare, nivel înalt de anxietate situativă și personală, neliniște, nivel înalt de neurotism, nivel înalt de stres, simptome somatoforme manifestate la nivel fizic (prin dureri de cap, migrene, mușchi contractați, mișcări nervoase cu mâinile, mâini jilave, umede, lipsa poftei de mâncare, vomă, greață, uscăciune în gură, dificultate în respirație), nervozitate, sentiment de vină, frustrare, poftă de mâncare scăzută, probleme de concentrare, confuzie, dezorganizare, nehotărâre, distimie, depresie majoră, tulburare de stres post-traumatic, vulnerabilitate la stres, stimă de sine scăzută, inhibiție emoțională, nivel înalt de stres social, epuizare emoțională, perturbări cognitive, emoționale și de somn și perturbări fiziologice, 3) Rezultând din particularitățile individual-psihologice și cele ale sferei afective ale lui Șerban Victoria, la aceasta se depistează profilul psihologic al victimei violenței domestice (f.d.79-91).

78. Curtea de Apel Centru prin decizia din 13 februarie 2025 a eliberat în privința Victoriei Șerban ordonanță de protecție ca victimă a violenței în familie față de acțiunile agresorului Victor Șerban, stabilindu-i acestuia următoarele măsuri: 1) să stea departe de locul aflării victimei Șerban Victoria, la o distanță ce ar asigura securitate victimei, dar nu mai puțin de 300 metri, excluzând orice contact vizual și de altă natură; 2) să nu contacteze prin telefon, corespondență poștală sau în orice alt mod, pe victima Victoria Șerban (f.d.100-112).

79. Cu referire la condițiile de trai oferite de Șerban Victor, instanța de judecată remarcă că potrivit Avizului nr. 0-62 din 09 iunie 2025 cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori, eliberat de către Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului, sectorul Rîșcani, în urma vizitei la domiciliul acestuia la adresa str. Bogdan Voievod, nr. 7, ap.171 s-a stabilit că locuiește într-un apartament de 96 m.p. care îi aparține cu drept de

proprietate constituit din 3 odăi, bucătărie, wc, baie, antreu, iar pentru copii este pregătită o odaie separată dotată cu mobilier și jucării. Locuința este conectată la rețeaua de gaze naturale, energie electrică, termică, apă și internet. Starea igienică este adecvată normelor sanitare. În urma examinării cazului la ședința Comisiei pentru Protecția Copilului din 04 aprilie 2025, s-a constatat că Șerban Victor dispune de condiții favorabile pentru creșterea și dezvoltarea copiilor (f.d.126).

80. Potrivit raportului de evaluare psihologică nr. 16 din 20 iunie 2025 eliberat de către Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică, în rezultatul evaluării copilului ***** și a relației acestuia cu părinții, psihologul Cătălina Codău a concluzionat că:

> „5. relația fetei cu mama: în urma observației interacțiunii mamă-copil în timpul evaluării, se evidențiază apropiere, afecțiune și disponibilitate emoțională. Copilul manifestă un atașament sigur, exprimând deschis sentimente de afecțiune și încredere față de mamă. Aceasta este percepută ca o figură de referință esențială în viața copilului, oferindu-i sprijin emoțional constant, siguranță și ghidaj în procesul de creștere și educare. Prezența mamei contribuie la echilibrul emoțional al copilului și susține dezvoltarea sa armonioasă.
>
> 6. relația fetei cu tata: în urma observației interacțiunii tată-copil în timpul evaluării, se evidențiază o relație pozitivă și funcțională. Copilul menține legătura cu tatăl după separarea părinților și manifestă afecțiune față de acesta (exprimă deschis sentimentele „te iubesc tare"). Îi face plăcere să petreacă timpul liber împreună, percepându-l ca o figură de sprijin care răspunde nevoilor sale specifice vârstei și îi împlinește dorințele. Fetița caută prezența tatălui, solicitând ajutorul lui atunci când întâmpină dificultăți în îndeplinirea unei sarcini sau afecțiuni (ajută-mă să desenez). Manifestează disponibilitate de a vorbi despre ceea ce a trăit în ultimele zile (cum și-au petrecut timpul la mare)." (f.d.130-147),

81. În aceeași ordine logică, potrivit raportului de evaluare psihologică nr. 17 din 20 iunie 2025 eliberat de către Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică, în rezultatul evaluării copilului ***** și a relației acestuia cu părinții, psihologul Cătălina Codău a concluzionat că:

> „6. relația fetei cu mama: observațiile realizate în timpul evaluării evidențiază o relație mamă-copil caracterizată prin apropiere, fetița manifestă dorința de conexiune și rezonanță emoțională. Copilul manifestă un atașament securizant, exxprimând deschis sentimente de încredere și afecțiune față de mamă (stă în brațe, o cuprinde, îi solicită să se joace împreună). Aceasta este percepută ca o figură de referință esențială, oferindu-i sprijin emoțional constatnt, siguranță și ghidaj în procesul de creștere și educare. Copilul se desprinde de mamă fără a arăta reacții de teamă intensă sau comportamente de izolare. Totuși, exprimă subtil comportamente menite să-i asigure atenția și prezența mamei în proximitatea ei (fuge pe hol, îi dă mamei un cadou confecționat pe care îi cere să-l păstreze în siguranță).
>
> 7. relația fetei cu tata: observațiile privind interacțiunea tată-copil în cadrul evaluării evidențiază o atitudine de rezistență și opoziție din partea copilului față de implicarea paternă. Deși inițial se arăta binevoitoare, ulterior copilul exprimă supărare față de tată și preferă să desfășoare activitățile fătă participarea acestuia. Tatăl manifestă diposnibilitate afectivă și inițiativă de comunicare, exprimând dorința de apropiere prin solicitarea repetată ca fetița să-i confirme afecțiunea. Copilul răspunde acestei

solicitări doar după mai multe insistențe din partea părintelui. Manifestă tendințe de a merge frecvent la sala în care care se află mama ei, sugerând o nevoie crescută de siguranță și sprijin emoțional din partea acesteia” (f.d.148-165).

Referitor la cererea de chemare în judecată depusă de Șerban Victoria.

82. Potrivit art. 33 lit. a) din Codul familiei, una dintre modalitățile de încetare a căsătoriei este desfacerea acesteia prin divorț.

83. Iar, conform art. 37 alin. (4) din Codul familiei, instanța de judecată constată că, în procesul examinării cererinței de desfacere a căsătoriei, ambii soți și-au exprimat acordul asupra divorțului. În acest sens, pârâtul Șerban Victor a recunoscut pretenția privind desfacerea căsătoriei pe cale judiciară și nu a solicitat acordarea unui termen de împăcare.

84. Prin prisma art. 131 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată reține că din explicațiile reclamantei Șerban Victoria rezultă existența unor neînțelegeri între soți, incompatibilitatea caracterelor, viziuni divergente asupra modului și principiilor de conviețuire, precum și o atmosferă familială tensionată, inclusiv cazuri de violență în familie. La rândul său, pârâtul Șerban Victor a indicat că, pe durata căsătoriei, reclamanta genera frecvent conflicte și situații tensionate în cadrul familiei. De asemenea, ultimul invocă situații de consum de alcool și frecventarea localurilor de noapte, acuzații pe care Șerban Victoria le respinge și consideră ca fiind o tentativă de denigrare.

85. În aceste circumstanțe, instanța constată că motivele desfacerii căsătoriei constau în neînțelegerile persistente dintre soți, soldate cu certuri și episoade de violență în familie. Totodată, instanța reține că ambii soți au declarat că nu mai duc gospodărie comună.

86. Având în vedere că soții au invocat încetarea relațiilor conjugale, conflictele permanente și imposibilitatea reconcilierii, instanța de judecată apreciază că conviețuirea soților și menținerea familiei în continuare sunt imposibile. Instanța subliniază că căsătoria reprezintă o uniune liber consimțită, iar nicio persoană nu poate fi obligată să încheie sau să păstreze o căsătorie împotriva voinței sale. Or, în sensul art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, dreptul la viață privată și de familie presupune atât dreptul de a încheia o căsătorie, cât și dreptul de a o desface.

87. În aceste condiții, constatând că ambii soți au confirmat intenția fermă de a se separa, că toate căile de împăcare au eșuat și că părțile doresc desfacerea căsătoriei, instanța de judecată conchide asupra temeiniciei cerinței formulate de reclamanta Șerban Victoria, urmând a fi pronunțată o soluție de desfacere a căsătoriei, în conformitate cu art. 37 alin. (3) din Codul familiei.

88. *Cu referire la pretenția privind stabilirea domiciliului copiilor minori,* instanța de judecată precizează că, în sensul art. 38 din Codul familiei, soții nu au prezentat instanței un acord privind determinarea părintelui împreună cu care vor locui copiii minori comuni.

89. În continuare, instanța de judecată remarcă că Șerban Victoria a solicitat stabilirea domiciliului copiilor minori ***** și ***** cu mama, iar Șerban Victor cu tata. De asemenea, instanța notează că potrivit art. 51 alin. (2) și (3) din Codul familiei, fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu ei, cu excepţia cazurilor când aceasta contravine intereselor copilului. Copilul are dreptul la educaţie din partea părinţilor.

90. În lipsa unui acord între părinți, având în vedere pozițiile divergente ale acestora, precum și necesitatea protejării interesului superior al copiilor minori, instanța de judecată este obligată să stabilească domiciliul acestora, ținând cont de toate circumstanțele relevante ale cauzei.

91. Așadar, reieșind din prevederile art. 63 alin. (2) din Codul familiei, instanța de judecată reține că în cazul stabilirii domiciliului copilului minori urmează a fi luate în consideraţie interesele și opinia copilului, în conformitate cu vârsta și gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, vârsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.)

92. Instanța de judecată reține că, la data pronunțării prezentei hotărâri, copilul minor *****, născută la *****, are vârsta de 7 ani, iar copilul minor *****, născută la *****, are vârsta de 4 ani. Or, la această etapă de dezvoltare, copiii manifestă o capacitate mai mică de autoadministrare și necesită o supraveghere constantă, sprijin emoțional și implicare zilnică din partea părintelui îngrijitor.

93. Din informațiile eliberate de către educatori și profesorul de dans, rezultă că mama copiilor, Șerban Victoria, este persoana care se preocupă în mod constant și nemijlocit de îngrijirea acestora, asigurând prezența lor la grădiniță și participarea activă la activitățile educaționale și extracurriculare.

94. De asemenea, din concluziile testelor efectuate în cadrul expertizei extrajudiciare psihologice, dar și rapoartelor de evaluare psihologică, rezultă că ambii copii o percep pe mamă ca fiind figura parentală predominant implicată în îngrijirea, susținerea emoțională și organizarea vieții lor cotidiene.

95. Instanța de judecată remarcă concordanța între concluziile Raportului de expertiză extrajudiciară nr. 06 din 22 ianuarie 2025, ale Raportului de evaluare psihologică nr. 16 din 20 iunie 2025 și ale Raportului de evaluare psihologică nr. 17 din 20 iunie 2025, toate indicând faptul că copiii minori manifestă un atașament mai sporit față de mamă.

96. În acest sens, instanța va explica că aceste concluzii nu exclud atașamentul copiilor față de tată, ci atestă caracterul mai înalt al atașamentului față de mamă.

97. Totodată, instanța de judecată constată că, în speță, nu au fost administrate probe care să susțină afirmațiile lui Șerban Victor potrivit cărora mama consumă alcool sau frecventează în mod constant localuri pe timp de noapte, astfel încât să poată fi reținut un risc pentru copii ori existența unor conduite imorale ale mamei.

98. Instanța de judecată apreciază critic argumentul lui Șerban Victor referitor la labilitatea psihică, predispoziția emoțională negativă, precum și starea psihico-emoțională extrem de anxioasă a mamei, care ar putea pune în pericol grav aflarea copiilor în prezența acesteia. Or, potrivit concluziilor Raportului de expertiză extrajudiciară nr. 07 din 24 ianuarie 2025 particularitățile individual-psihologice și cele ale sferei afective ale lui Șerban Victoria conturează profilul psihologic al victimei violenței domestice. În acest context, instanța reține ca fiind întemeiată obiecția formulată de Șerban Victoria, potrivit căreia psihologul nu a formulat concluzii din care să rezulte că starea sa anxioasă ar prezenta un pericol grav pentru alte persoane, inclusiv pentru copii.

99. De asemenea, instanța de judecată menționează că din materialele anexate rezultă că ambii părinți au infrastructura necesară pentru a asigura copiilor un trai decent. În această ordine de idei, instanța de judecată va respinge argumentele lui Șerban Victor care invocă lipsa proprietății lui Șerban Victoria în privința apartamentului nr. 12 din str. Bogdan Voievod, 1D, mun. Chișinău. Instanța de judecată reține ca întemeiată obiecția reclamantei că lipsa dreptului de proprietate nu este temei pentru respingerea pretenției de stabilire a domiciliului copilului. Mai ales că, la caz, a fost anexat contractul de comodat, iar apartamentul aparține cu drept de proprietate mamei Victoriei Șerban și dispune de toate condițiile necesare, fapt expres stabilit prin avizul instituției de resort.

100. Așadar, având în vedere vârsta fragedă a copiilor, nevoia acestora de stabilitate emoțională și continuitate în mediul de viață și educație, rolul constant exercitat de mamă în creșterea și îngrijirea lor, atașamentul mai sporit față de aceasta, precum și posedarea condițiilor necesare pentru trai, instanța de judecată reține că stabilirea domiciliului copiilor minori împreună cu mama corespunde, în prezent, interesului superior al acestora, asigurându-le un cadru adecvat pentru dezvoltarea lor fizică, emoțională și socială.

101. Instanța de judecată remarcă că, admiterea acestei pretenții nu exclude faptul că tatăl contribuie la creșterea și educarea copiilor, însă atestă faptul că cumulul de probe administrat și ansamblul de circumstanțe denotă că este în interesul superior al copiilor ca domiciliul acestora să fie stabilit cu mama. Or, probele sunt analizate atât în mod unitar, cât și prin coraborare. Mai mult decât atât, în sensul art. 52 alin. (1) din Codul familiei, decizia instanței nu afectează dreptul copiilor de a comunica cu tatăl, de a beneficia de educația și grija acestuia etc.

102. *Cu referire la pretenția privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori,* instanța de judecată reține că, potrivit art. 74 alin. (1) și (3) din Codul familiei, părinții sunt obligați să își întrețină copiii minori. În lipsa unui contract privind întreținerea copiilor, pensia de întreținere se stabilește pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinți.

103. În acest context, instanța constată că reclamanta Șerban Victoria a solicitat stabilirea pensiei de întreținere în cuantum de 7.000 lei pentru fiecare copil, în timp ce Șerban Victor a solicitat prin acțiunea reconvențională stabilirea acesteia în sumă de 1.600 lei pentru fiecare copil, ca una reală, echitabilă și necesară, dat fiind faptul că ambii părinți au obligația să participe la educarea si dezvoltarea copiilor cu aceeași sumă fără careva exagerări.

104. În acest sens, instanța de judecată reține că pârâtul nu a prezentat probe privind cuantumul salariului sau al altor venituri realizate, fapt ce împiedică stabilirea pensiei de întreținere sub forma unei cote, conform art. 75 alin. (1) din Codul familiei.

105. Drept urmare, în temeiul art. 76 alin. (1) din Codul familiei, instanța de judecată urmează să stabilească pensia de întreținere într-o sumă bănească fixă, achitată lunar.

106. Totodată, instanța de judecată relevă că pârâtul a anexat informația eliberată de Biroul Național de Statistică privind valoarea minimului de existență pentru semestrul I al anului 2024, potrivit căreia, în orașele mari, inclusiv municipiul Chișinău, minimul de existență pentru un copil cu vârsta între 1–6 ani constituie, în medie, 2.731,2 lei/lună, iar pentru un copil cu vârsta între 7–17 ani – 3.532,9 lei/lună.

107. Instanța de judecată apreciază ca fiind întemeiate obiecțiile reclamantei potrivit cărora valorile minimului de existență stabilite de Biroul Național de Statistică au un caracter orientativ și nu sunt obligatorii pentru instanța de judecată la determinarea cuantumului concret al pensiei de întreținere.

108. În acest context, instanța de judecată explică faptul că, deși art. 108 alin. (1) din Codul familiei face trimitere la valoarea minimului de existență calculată de Biroul Național de Statistică, aceasta constituie doar un reper pentru stabilirea minimului pensiei de întreținere, care nu poate fi mai mic de 50% din această valoare, fără a limita însă plafonul maxim al pensiei.

109. Prin urmare, instanța de judecată va porni de la acest minim legal stabilit, însă va lua în considerate starea materială și familială a părților, alte circumstanțe relevante, precum și de necesitatea păstrării, pe cât posibil, a nivelului anterior de asigurare materială a copiilor, așa precum rezultă din art. 75 alin. (2) și art. 76 alin. (2) din Codul familiei.

110. Astfel, instanța de judecată constată că, încă din perioada conviețuirii părinților și până în prezent, copiii minori au frecventat o instituție preșcolară privată, iar copilul ***** participă suplimentar și la un club de dans.

111. De asemenea, instanța de judecată reține că la dosar au fost anexate mai multe bonuri fiscale care confirmă achitarea serviciilor către A.O. „Lumea autiștilor”, iar din coroborarea acestora cu informațiile prezentate de educatori rezultă că aceste plăți au fost efectuate în contul grădiniței private. Instanța de judecată remarcă că bonurile fiscale anexate de Șerban Victoria indică sume cuprinse între 6.500 lei și 7.320 lei, inclusiv câte două plăți de acest tip lunar, ceea ce permite instanței să deducă faptul că, în medie, suma de aproximativ 7.000 lei este achitată lunar doar pentru grădinița unui copil.

112. Cu toate acestea, instanța de judecată nu va reține în întregime suma solicitată de reclamantă de 7.000 lei pentru fiecare copil, întrucât, potrivit art. 58 alin. (1) din Codul familiei, ambii părinți sunt obligați să contribuie în mod egal la întreținerea copiilor. Mai mult, reclamanta a anexat acte confirmative din care rezultă că este angajată oficial și dispune de venituri proprii, putând contribui la asigurarea bunăstării copiilor.

113. Totodată, instanța de judecată reține că, deși pârâtul nu a prezentat dovezi privind veniturile sale, acesta a indicat în cererea reconvențională că, pe parcursul întemeierii familiei, în calitatea sa de tată, a contribuit constant la întreținerea și educarea copiilor, susținând că cheltuielile pentru grădiniță, școală, alimentație și vestimentație au fost suportate exclusiv de către acesta.

114. În aceste circumstanțe, instanța de judecată deduce că pârâtul dispune de posibilitatea reală de a continua să contribuie la aceste cheltuieli.

115. Instanța de judecată subliniază că plasarea integrală a sarcinii privind întreținerea copiilor minori asupra unui singur părinte ar crea un dezechilibru între drepturile și obligațiile părților și ar prejudicia disproporționat părintele respectiv.

116. În această ordine de idei, instanța de judecată consideră necesar ca nivelul de trai anterior al copiilor să fie menținut, pe cât de mult posibil, astfel încât aceștia să își poată continua educația și dezvoltarea în aceleași condiții și după desfacerea căsătoriei părinților.

117. Ținând cont de interesul superior al copiilor minori, de dreptul acestora la o întreținere corespunzătoare necesităților lor reale, precum și de limitele pretențiilor înaintate, instanța de judecată consideră necesară admiterea parțială a acestei pretenții și va dispune încasarea de la Șerban Victor a pensiei de întreținere în cuantum de 5.500 lei/lunar, sumă apreciată de instanță ca fiind rezonabilă și proporțională în raport cu circumstanțele cauzei.

118. *Cu referire la pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată,* instanța de judecată constată că, la depunerea cererii de chemare în judecată, reclamanta Șerban Victoria a achitat taxa de stat în cuantum de 1.000 lei, conform notei de plată nr. A00838328256566 din 18 februarie 2025 (f.d. 4), precum și taxa de timbru în sumă de 200 lei, potrivit notei de plată nr. A00618328270681 din 18 februarie 2025 (f.d. 3).

119. Instanța de judecată reține că reclamanta a achitat taxa de stat într-un cuantum mai mare decât cel prevăzut de legislația în vigoare. Astfel, potrivit pct. 1.6 din Anexa nr. 1 la Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023, taxa de stat pentru desfacerea căsătoriei constituie 500 lei, iar potrivit pct. 1.8 din aceeași anexă, taxa de stat pentru stabilirea domiciliului copilului constituie 200 lei.

120. În condițiile art. 94 din Codul de procedură civilă, partea care a pierdut procesul urmează să compenseze părții care a câștigat procesul cheltuielile de judecată, proporțional cu partea admisă din pretenții. Prin urmare, având în vedere că pretenția privind desfacerea căsătoriei și cea de stabilire a domiciliului copiilor minori au fost admise, instanța de judecată va dispune încasarea din contul pârâtului Șerban Victor în favoarea reclamantei Șerban Victoria, a sumei de 700 lei cu titlu de taxă de stat aferentă celor două pretenții admise total, precum și a sumei de 200 lei cu titlu de taxă de timbru.

121. Totodată, instanța de judecată constată că, din nota de plată nr. A00838328256566 din 18 februarie 2025, rezultă că reclamanta a achitat o sumă excedentară de 300 lei. În temeiul art. 89 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată precizează că această sumă urmează a fi restituită reclamantei Șerban Victoria de către Serviciul Fiscal de Stat, prin intermediul Trezoreriei de Stat.

122. În continuare, instanța de judecată reține că pentru pretenția privind încasarea pensiei de întreținere reclamanta a fost scutită de la plata taxei de stat, în conformitate cu pct. 1.1.2 din Anexa nr. 2 la Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023. În același timp, instanța observă că pârâtul nu este scutit de la plata taxei de stat pentru această pretenție.

123. În aceste condiții, instanța de judecată reține prevederile art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora taxa de stat de a cărei plată reclamantul a fost scutit se încasează la bugetul de stat de la pârât, proporțional cu partea admisă din acțiune, dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

124. Așadar, instanța de judecată reamintește că pretenția privind încasarea pensiei de întreținere a fost admisă parțial, fiind stabilită o pensie de întreținere în cuantum de 5.500 lei/lunar pentru fiecare copil, în total suma de 11.000 lei.

125. În continuare, din interpretarea art. 87 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă rezultă că, în acțiunile patrimoniale privind plata pensiei de întreținere, taxa de stat se determină în funcție de valoarea acțiunii, calculată din suma totală a obligațiilor de plată pe un an.

126. Prin urmare, în temeiul pct. 1.1.3 din Anexa nr. 1 la Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023, taxa de stat aferentă pretenției privind încasarea pensiei de întreținere, ce urmează a

fi achitată de către pârâtul Șerban Victor în beneficiul statului, constituie suma de 4.509,97 lei.

127. De asemenea, prin prisma art. 96 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică.

128. În acest sens, instanța de judecată constată că, potrivit notei de plată seria GL nr. 360102 din 22 ianuarie 2025, reclamanta Șerban Victoria a achitat suma de 20.000 lei către CA „Elena Buguță" pentru serviciile de asistență juridică (f.d. 238).

129. Totodată, instanța de judecată reține că, potrivit Raportului privind cheltuielile necesare și rezonabile suportate de reclamantă în legătură cu judecarea cauzei în fond (f.d. 239), avocatul a efectuat următoarele acțiuni și acte:

1) întâlniri cu clienta (3 × 500 lei) – 1.500 lei;
2) întocmirea și expedierea cererii prealabile – 1.500 lei;
3) întocmirea cererii cu formularea întrebărilor către expert – 1.500 lei;
4) întocmirea cererii de chemare în judecată – 3.000 lei;
5) întocmirea cererii către Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică – 4.000 lei;
6) studierea acțiunii reconvenționale – 2.000 lei;
7) întocmirea și depunerea referinței la acțiunea reconvențională – 2.000 lei;
8) participarea la ședințele de judecată – 3.500 lei;
9) întocmirea pledoariilor – 1.000 lei.

130. În această ordine de idei, instanța de judecată constată că cheltuieli indicate sunt reale, întrucât avocatul Elena Buguță a prezentat dovada încasării acestor plăți de la reclamantă, precum și lista detaliată a actelor și acțiunilor efectuate în conformitate cu pct. 16 din Hotărârea UAM nr. 19-02 din 27 mai 2022.

131. Instanța de judecată reține că aceste cheltuieli sunt necesare, întrucât actele și acțiunile întreprinse au fost realizate cu respectarea prevederilor Codului de procedură civilă și au fost indispensabile pentru formularea poziției procesuale și administrarea probatoriului. Totodată, apreciază că cheltuielile sunt rezonabile având în vedere munca și timpul depus de avocat, aportul acestuia la soluționarea cauzei și rezultatul obținut.

Cu referire la acțiunea reconvențională

132. Din moment ce instanța de judecată a admis parțial cererea de chemare în judecată a Victoriei Șerban și a determinat domiciliul copiilor minori *****, născută la ***** și *****, născută la ***** la domiciliul mamei și a încasat de la Șerban Victor în beneficiul acesteia pensie pentru întreţinerea copiilor minori în cuantum fix de 5 500 lei lunar pentru fiecare copil, se impune de a respinge cererea reconvențională.

133. Or, cu excepția pretenției de desfacere a căsătoriei, celelalte solicitări înaintate prin acțiunea inițială exclud automat pretențiile din acțiunea reconvențională. Constatările instanței, precum și motivele de fapt și drept precizate la pct. 75-125 din prezenta hotărâre, își păstrează viabilitatea inclusiv pentru respingerea cererii reconvenționale.

134. În temeiul art. art.37-38, art.58, art.63, art.74-76 Codul familiei, art.89 alin.(1) lit.a), art.94, art.98 art.art. 238-241 Codul de procedură civilă, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e :

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Șerban Victoria împotriva lui Șerban Victor, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Rîșcani mun.Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se desface căsătoria încheiată la ***** între Șerban Victor şi Șerban (Angheluță) Victoria de Serviciul stare civilă municipiul Chișinău, trecută în Registrul de stare civilă la nr.*****.

Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei se încasează taxa de stat în mod egal de la Șerban Victor și Șerban Victoria în beneficiul statului, în mărime de 500 % din unitatea convențională stabilită, ce constituie câte 125,00 lei (una sută douăzeci și cinci lei, 00 bani) pentru fiecare.

Copia hotărârii cu privire la desfacerea căsătoriei, în termen de 3 zile de la rămânerea definitivă, se transmite la IP „Agenția Servicii Publice”, Serviciul Stare Civilă.

Se determină domiciliul copiilor minori *****, născută la ***** și *****, născută la ***** la domiciliul mamei Șerban Victoria.

Se încasează de la Șerban Victor în beneficiul Victoriei Șerban pensie pentru întreţinerea copiilor minori *****, născută la ***** și *****, născută la ***** în cuantum fix de 5 500 lei (cinci mii cinci sute lei) lunar pentru fiecare copil începând cu data depunerii acțiunii 19 februarie 2025 și până la atingerea majoratului copiilor.

Se încasează de la Șerban Victor în beneficiul Victoriei Șerban cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 700 lei (șapte sute lei), taxa timbru în sumă de 200 lei (două sute lei) și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 20 000 lei (douăzeci mii lei).

În rest, pretenția privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori se respinge, ca fiind neîntemeiată.

Se încasează de la Șerban Victor în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 4 509,97 lei (patru mii cinci sute nouă lei 97 bani).

Se respinge cererea reconvențională depusă de Șerban Victor împotriva Victoriei Șerban, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Rîșcani mun.Chișinău cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori *****, născută la ***** și *****, născută la ***** cu tata, încasarea pensiei de întreținere în cuantum fix de 1600 lei pentru fiecare copil și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 256 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă și conform pct. 67 din hotărârea Curții Constituționale nr. 39 din 14.10.2017 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 15 alin. (2) lit. d) și 38 alin. (4) lit. f) din Codul de executare, hotărârea în partea încasării pensiei de întreținere pentru copilul minor urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării hotărârii.

Serviciul Fiscal de Stat prin intermediul Trezoreriei de Stat va restitui Victoriei Șerban, a.n.*****, IDNP ***** taxa de stat în sumă de 300 (trei sute) lei achitată prin nota de plată nr.00 838328256566 din 18 februarie 2025 prin intermediul Serviciului Guvernamental de plăți electronice Mpay ca urmare achitării taxei de stat într-o sumă mai mare decât cea prevăzută de legislaţia în vigoare (suma plătită în plus).

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile, de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei,

judecătorul **Lorina Ciubotaru**

Copia corespunde originalului,